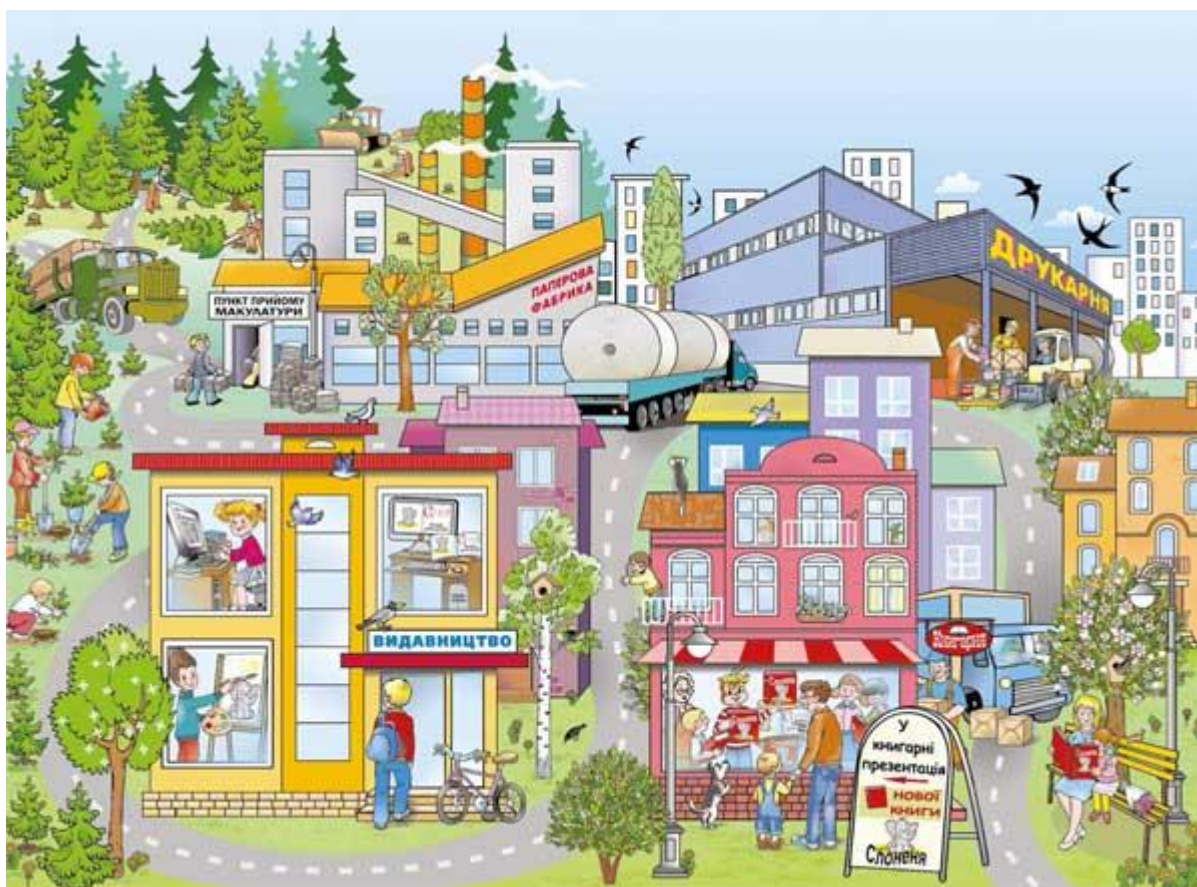

ЯК КНИЖКА З'ЯВЛЯЄТЬСЯ НА СВІТ

Джмелик та його друзі вирішили написати й видати власну книжку! Хочете дізнатися, про кого? Подивіться на картину.

- Знайдіть на картині Джмелика, Книжечку, Пензлика. Як ви думаєте, що вони роблять?
- Поміркуйте, хто головний персонаж їхньої книги. Чому ви так вирішили?

Так, це Слоненятко.

- Як ви гадаєте, про що може бути ця книжка?
- Яку книжку про слоненятка написали б ви?

Прочитати з малятами оповідання Джмелика та його друзів ви можете [за посиланням](#).

Шлях від задуму до народження книжки довгий і цікавий. Запрошуємо вас пройти його разом з юними видавцями.

У видавництві

Казку вигадували всі разом. Автори прагнули, щоб вона вийшла і цікавою, і пізнавальною. Книжечка набрала текст на комп'ютері.

— Казка цікава, але чогось бракує, — зітхнув Джмелик, перечитуючи твір.

- Пригадайте, як виглядають книжки для дітей. Чим вони відрізняються від книжок для дорослих?

— А я знаю, у чому річ! — вигукнув Пензлик. — Потрібні ілюстрації!

Художник одразу взявся до справи й невдовзі представив друзям чудові малюнки.

— Тепер, мабуть, час завітати до **видавництва**, — запропонував Джмелик.

У видавництві друзів привітно зустрів **головний редактор** — саме він вирішує, які твори друкувати, і керує всією справою. Він уважно прочитав казку, трохи скоротив її і схвалив до друку. Попереду було ще чимало роботи.

Редактори допомогли точніше висловити думки й виправили деякі помилки, яких припустилися юні автори.

Дизайнер створив обкладинку, вдосконалив малюнки Пензлика.

У видавництві також зробили **макет книжки** — вдало розташували текст і малюнки на сторінках, обрали гарні шрифти, виділили заголовки. Окрім того, вирішили, яким буде формат (тобто розмір) книжки, визначили наклад (кількість примірників), яким її буде видано.

Тепер усе готове до друку.

- *Знайдіть на картині видавництво. Хто там зараз працює?*
- *Яку роботу виконує Пензлик? А яку Книжечка?*
- *Що розглядає крізь вікно ворона?*
- *Які дитячі видавництва ви знаєте? Погортайте книжки, що є у вас удома. Спробуйте на кожній знайти імена автора та ілюстратора.*
- *Розгляньте тексти у книжках. Чи однакові вони на вигляд?*
- *Який шрифт вам до вподоби?*

Роздивіться ілюстрації в дитячих книжках. Зверніть увагу на їхнє розташування на сторінці, розмір, відповідність тексту.

- *Які вам найбільше подобаються? Чому?*

Завдання з робочого зошита (частина 3, завдання 4, с. 44)

Позначте символом найбільш вдалий, на вашу думку, макет сторінки. Поясніть свій вибір.

Яка користь від старих газет?

По дорозі до друкарні друзі побачили школярів, які несли акуратно перев'язані оберемки поживклих газет і старих журналів.

— Куди це вони несуть старі папери? — поцікавився Джмелик.

— Мабуть, до пункту прийому макулатури, — припустила

Книжечка.

— Яка ж від них користь? Хіба тільки грубку розпалювати у твоєї бабусі в селі...

— помиляєшся, Джмелику! Макулатуру, тобто використаний папір, везуть на пункти переробки. Там її подрібнюють, обробляють, спресовують, створюючи в такий спосіб новий папір.

- *Пригадайте, де і коли ваша родина використовує вироби з паперу.*
- *Чи в усіх виробках використовується папір однакової якості? Чому так відбувається?*
- *Дізнайтеся, папір якого ґатунку можна виготовити з макулатури.*

Відомо, що **100 кг макулатури можуть зберегти одне дерево**. Одна людина використовує за рік близько 30 кг паперу.

- *Чи збереже за один рік одне дерево родина з чотирьох осіб, якщо здаватиме використаний папір до пункту прийому макулатури?*
- *Порахуйте, скільки дерев може зберегти ваша родина.*

— А я гадала, що папір виготовляють з деревини, — долучилася до розмови Нотка.

— Так, але знаєш, скільки часу потрібно, щоб дерево виростило? Десятки або й сотні років! Здаючи макулатуру, діти і дерева рятують, і оберігають довкілля від засмічення, — пояснила Книжечка.

— Тепер я теж збиратиму непотрібний папір і здаватиму його до пунктів прийому, — вирішив Джмелик. І всі його підтримали.

- *Знайдіть на картині пункт прийому макулатури.*
- *Чи знаєте ви, де у вашому населеному пункті можна здати макулатуру? Спробуйте збирати її протягом місяця й полічити, скільки дерев ви врятуєте за рік.*
- *Знайдіть на картині лісовоз, який везе зрубані дерева на паперову фабрику. Скільки робітників валять ліс?*
- *А хто допомагає відновлювати природу? Скільки дерев посадили діти?*
- *Чи доводилося вам садити дерева? Розкажіть про це.*
- *Знайдіть на картині берізку, тополя, яблуню. Які дерева ростуть біля вашого будинку?*
- *Розгляньте паперову фабрику та виготовлені там великі рулони паперу. Як ви гадаєте, куди везуть папір?*

У друкарні

І ось книжка потрапила до друкарні. Там працюють величезні друкарські машини. Спочатку текст наносять на друкарську форму — спеціальні пластини. Потім ними роблять відбитки на велетенських аркушах паперу. Після цього інша машина розрізає аркуші й складає їх у належному порядку.

Якщо в книжці невелика кількість сторінок, їх скріплюють скобами. А от сторінки товстих книжок зшивають і склеюють.

Потім спеціальний різак вирівнює краї сторінок, і лише після цього до книжки клеїться м'яка обкладинка чи цупка палітурка, яка оберігатиме її від бруду та пилу. Часто обкладинку вкривають водозахисною прозорою плівкою.

От тепер ви знаєте, як було створено книжку наших друзів.

- *Знайдіть на картині друкарню. Що вантажать робітники?*
- *Звідки туди потрапив папір? А макет книжки?*
- *Чи є друкарня у вашому населеному пункті?*
- *Знайдіть у бібліотечці класу книжки різної товщини. Яка найтовстіша? А найтонша?*
- *Подивіться на книжки, які є у вашій бібліотеці, знайдіть серед них скріплені скобами й ті, що зшиті чи склеєні. Яких книжок більше?*

Презентація книжки — знайомство з читачами

Невдовзі казка про Слоненятка опинилася на полиці книгарні поряд з іншими казками, оповіданнями та віршами для дітей. Із сусідньої полиці на Слоненятка позирали веселий бешкетник Карлсон і ласун Вінні-Пух, запрошували до цікавих пригод герої українських народних казок.

Тут були і фантастична література про космічні пригоди, і наукові енциклопедії та різноманітні довідники, і багато-багато різних і дуже цікавих книжок.

Саме в книгарні відбулася презентація книжки Джмелика та його друзів. Юні письменники представили свій твір маленьким читачам, захоплено розповіли, як працювали над книжкою, як багато людей допомагали в її створенні. Вони радо роздавали автографи й були щасливі бачити свою казку в руках зацікавлених і вдячних читачів.

- *Знайдіть на картині книгарню. Хто презентує книжку про Слоненятка? А хто вже читає її?*
- *Перечитайте ще раз це оповідання та презентуйте його друзям.*
- *Покажіть на картині шлях, який подолала книжка, перш ніж з'явиться на світ.*
- *Кому слід подякувати за її створення?*
- *Як треба ставитися до книжок? Чи бережете ви свої книжки?*
- *Чи часто ви відвідуєте книгарні? Які книжки вам до вподоби?*